

Висновки: створений кислотний мийно-дезінфікуючий засіб «ТДС», який містить 25 % нітратної та 10 % лимонної кислот і згідно ГОСТ 12.1.007-76 є помірно токсичним, належить до III класу небезпеки, спричиняє незначну подразнюючу дію при нанесенні на шкіру, шкідливу дію на слизові оболонки ока і сильну шкірно-резорбтивну дію. Робочий розчин засобу у концентрації 0,5 % є малотоксичним, відноситься до IV класу небезпеки, не спричиняє подразнюючої дії на шкіру та шкідливої дії на слизові оболонки, не проявляє шкірно-резорбтивної дії та має слабовиражену кумулятивну дію.

Список використаних джерел

1. Крижанівський, Я. Й. Наукове забезпечення санітарної обробки доїльних установок та молочного посуду на фермі. Ретроспектива, сучасний стан [Текст] / Я. Й. Крижанівський, Є. М. Кривохижа // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. – Львів. – 2009. – Т.11, № 2 (41). – Ч. 4. – С. 115-120.
2. Кухтин, М. Д. Теоретичне обґрунтування ветеринарно-санітарних нормативів і розроблення системи контролю виробництва молока коров'ячого незбираного охолодженого [Текст] : автореф. дис. ... д-ра. вет. наук : 16.00.06 / М. Д. Кухтин. – Львів, 2011. – 40 с.
3. Дегтерев, Г. П. Качество молока в зависимости от санитарного состояния доильного оборудования / Г. П. Дегтерев // Молочная промышленность. – 2000. – №5. – С. 23-26.
4. Кривохижа, Є. М. Вплив санітарного стану доїльного устаткування та молочного інвентаря на якість молока / Є. М. Кривохижа, Я. Й. Крижанівський, М. М. Карпенко // Всеукраїнський аграрний журнал АгроЕліта. – 2014. – №4(15). – С. 40-41.
5. Доклінічні дослідження ветеринарних лікарських засобів / [І. Я. Коцюмбас, О. Е. Малик, І. П. Патерега та ін.]; за ред. І. Я. Коцюмбаса. – Львів: Тріада плюс, 2006. – 360 с.
6. Вредные вещества. Классификация и общие требования безопасности. – ГОСТ 12.1.007-76 ССБТ. – [Введ.1977-01-01; Изменен № 1; Переиздан 01.12.81]. – М.: Изд-во стандартов, 1982. – 6 с. – (Государственный стандарт союза ССР).

Мізик Володимир
старший викладач

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

ЗАСТОСУВАННЯ НІОКСИТІЛУ ТА ОКСИЛАТУ ПРИ ГНІЙНО-КАТАРАЛЬНОМУ ЕНДОМЕТРИТІ КОРІВ

Успішному відтворенню великої рогатої худоби і підвищенню її продуктивності значною мірою заважає симптоматична неплідність. Найчастіше до симптоматичної неплідності тварин призводить ендометрит з гострим чи хронічним перебігом. Як вказують вчені та практики відсоток захворюваності корів на післяродовий метрит в різних зонах і господарствах коливається від 10 до 60% [1; 2].

Виникнення запальних процесів, як правило, пов'язано з проникненням в організм інфекції. Частіше запальний процес в ендометрії обумовлюють стафілококи, стрептококи, диплококи, кишкова та синьогнійна палички, мікро-скопічні гриби й інші умовно патогенні мікроорганізми [1; 3; 4].

Враховуючи складну етіологію та патогенез метриту у корів, розлади загального

обміну речовин, нейроендокринної регуляції, системи імунного захисту організму, важливим є розробка ефективних засобів терапії. Арсенал методів і засобів лікування ендометритних тварин найрізноманітніший. Особливе місце тут відводиться утероінфузіям антибіотиків в різних дозах та поєднаннях [1; 5; 6].

Враховуючи актуальність питання, мета даної роботи полягала у вивченні терапевтичної ефективності препарату ніоксітіл за різних доз та кратності внутрішньоматкових введень при лікуванні післяродового гнійно-катарального ендометриту корів.

Дослідження проводилися в умовах молочнотоварної ферми ФГ «Династія» Старокостянтинівського району Хмельницької області. Об'єктом досліджень були корови чорно-рябої породи віком від трьох до восьми років із середньою молочною продуктивністю 5500 кілограм молока за лактацію, у яких в післяродовий період проявлялися класичні ознаки запалення матки.

Тваринам першої дослідної групи (n=14) ніоксітіл вводили внутрішньоматково трьохразово у дозі 100/75/75 мл, з інтервалом 72 години, а коровам другої (n=15) і третьої (n=14) – відповідно по 75 та 50 мілілітрів тобто згідно чинної інструкції. Поряд із внутрішньоматковими інфузіями антибіотика коровам усіх трьох груп підшкірно застосовували оксілат у дозі 10 мл.

Ефективність лікування оцінювали за станом статевих органів (транс-ректальне дослідження), аналізом піхвових виділень (мікробіологічне дослідження), за тривалістю курсу лікування, відсотком одужання і терміном відновлення репродуктивної здатності тварин (кількість тільних, індекс осіменіння, дні неплідності). Паралельно проводили морфологічну та імунологічну оцінку показників крові.

Таблиця 1

Ефективність лікування корів при гострому післяродовому гнійно-катаральному ендометриті

Групи корів	Середня тривалість лікування, днів	Одужало, %	Заплідн. корів, %		Залишилось неплідних		Інд. осім.	Тривалість від початку лікування до запліднення, днів
			за першим осім.	за другим осім.	гол.	%		
Д I	6,7	100	57,1	42,9	-	-	1,4	53,2
Д II	9,5	86,7	33,3	53,4	2	13,3	1,6	79,8
Д III	11,4	71,4	21,4	50,0	4	28,6	2,2	91,5

Як свідчать дані таблиці 1, трьохразове внутрішньоматкове введення препарату ніоксітіл в об'ємі 100/75/75мл у поєднанні із підшкірним застосуванням оксілату дозволило в найкоротший термін отримати високий терапевтичний ефект. Так, клінічні ознаки захворювання почали зникати уже на шосту-сьому добу від початку курації, що на 2,8 доби швидше в порівнянні із другою та 4,7 у відповідності з третьою групою. За курс лікування одужало 100% корів, тоді як по другій дослідній групі цей показник був нижчим на 13,3%, а по третій на 28,6%.

При вивченні впливу антибіотикотерапії на склад мікрофлори в порожнині матки було встановлено, що після проведеного лікування кількість мікроорганізмів в 1 мл вмістимого взятого із піхви корів першої групи зменшилася на 96,4%, а кількість

мікробних штамів знизилася майже на 89%. Суттєві зміни спостерігалися і в бактеріальному пейзажі (табл. 2).

Таблиця 2

Біоценоз піхвових виділень до і після лікування

Мікроорганізми	Кількість колоній на МПА					
	До лікування			10 ^й день досліджу		
	Д I	Д II	Д III	Д I	Д II	Д III
Staph. aureus	23	19	25	-	-	-
Staph. albus	59	61	54	-	16	28
E. coli	28	27	31	5	7	19
Str. fecalis	33	34	40	-	-	11
Proteus	Суц. ріст	Суц. ріст	Суц. ріст	32	Суц. ріст	Суц. ріст

Таким чином, клінічно-лабораторні дослідження показали, що трьохразове внутрішньоматкове введення ніоксітілу у дозі 100/75/75мл має кращу лікувальну ефективність та сприяє швидкому біоценозу матки і піхви.

Список використаних джерел

1. Любецький, В. Й. Післяродовий ендометрит у корів [Текст] : автореф. дис. ... д-ра вет. наук: 16.00.07 / В. Й. Любецький. – К., 1998. – 36с.
2. Яблонський, В. А. Відтворювальна здатність корів в умовах кризового стану господарства [Текст] / В. А. Яблонський, В. Й. Любецький, С. К. Южичук // Науковий вісник НАУ. – №22. – Київ, 2000. – С.75-78.
3. Стравський, Я. Щодо етіопатогенезу ендометриту у корів [Текст] / Я. Стравський // Ветеринарна медицина України. – 2008. – №4. – С 21-23.
4. Керничний, С. П. Патогенетичне обґрунтування лікування корів, хворих на хронічний гнійно-катаральний ендометрит [Текст] : автореф. дис. ... канд. вет. наук : 16.00.07 / С. П. Керничний. – К., 2008. – 19 с.
5. Стефан Ле Бланк. Ендометрити корів : клінічне прогнозування [Текст] / Ле Бланк Стефан // Ветеринарна практика. – 2010. – №7. – С. 24-27.
6. Винников, В. В. Лечение коров при остром гнойно-катаральном эндометрите [Текст] / В.В. Винников // Ветеринария. – 1999. – №12. – С. 33.

